

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

7-8. évfolyamos tanulók számára

1. forduló

Össz.pontszám:

82 p

Beküldési határidő: 2017. október 13.

Név:.....

Lakcím:.....

Iskola neve, címe (vagy bélyegző):.....

1. Húzd alá egy pontért, hogy hányadik évfolyamon tanulsz!

7.

8.

1p

2. Alliteráló közmondások

Ismert közmondásokat fordítottunk el úgy, hogy minden egyes szó ugyanazzal a betűvel kezdődjön. Ráismersz az eredetire? Írd le az alliteráló közmondás után az eredetit!

Például: Tartózkodj takaródon túl tolni talpadat! Addig nyújtózkodj, ameddig a takaród ér!

Kapott kancának kár korát kutatni.

.....

Kíváncsiak korán korosodnak.

.....

Megéhezett malac makkról mereng.

.....

Kit kővel kólintanak kupán, kenyérral kontrázzon!

.....

Amint alvóhelyünket alakítjuk, akként alszunk.

.....

Megfontoltan mendegélj, messzebbre mehetsz!

.....

12p

3. Számos kérdés**Válaszolj számokkal az alábbi kérdésekre! Figyelj a helyesírásra! Ahol szükséges, használj toldalékokat!**

Mikor születted (év, hó, nap)?

Hány éves vagy?

Hányadik osztályba jársz?

Milyen nap van ma (év,hó,nap)?

Mikor kezdődik az őszi szünet (hó, nap)?

5p

4. Emlékszel?**Melyik műből származnak az alábbi idézetek? Írd le a mű szerzőjét és a címét!**

- a) "A gallér-zsinór megereszkedvén a rántásban, magától oldozódott, s a nehéz, új ködmön kezdett lassan-lassan lefelé csúszni, mígnem a csípőktől egyszerre lecsapódott a földre. Boriska sikoltva egy szökkenéssel termett a leesett ruhadarabnál."

szerző: _____ cím: _____

- b) „Felhőbe hanyatlott a drégeli rom,
Rá visszasüt a nap, ádáz tusa napja;
Szemközt vele nyájas, szép zöld hegy-orom,
Tetején lobogós hadi-kopja.”

szerző: _____ cím: _____

- c) „Gyaur – szólt síróra lágyult hangon a török -, te jó ember vagy. Sokat gondolkoztam rólad. mindig az volt a vége, hogy példátlan a te szíved jósága. Add vissza az amulettetem!”

szerző: _____ cím: _____

- d) „Ne ily halált adj, Istenem,
Ne ily halált adj énnekem!
Legyek fa, melyen villám fut keresztül,
Vagy melyet szélvész csavar ki tövestül,”

szerző: _____ cím: _____

- e) „Messze jövővel komolyan vess össze jelenkort;
Hass, alkoss, gyarapíts: s a haza fényre derül!

szerző: _____ cím: _____

10p	
------------	--

5. Párkereső

Minden sorban négy szót találsz, melyek közül kettő rokon értelmű. Keresd meg a rokon értelmű kifejezéseket, majd írd a betűjelüket az adott sorba!

A	B	C	D	betűpárok	
szeszélyes	szenvedélyes	szenvelgő	bogaras		
kopár	tar	meztelen	pucér		
kopott	kifosztott	elhasznált	gyenge		
hiba	tévedés	megvetés	tétovázás		
komoly	fukar	állhatatos	kitartó		
akadályoz	visszariaszt	gátol	becsap		
háborgat	zaklat	morog	becsmérel		
megismétel	terjeszt	híresztel	elmesél		

8p	
-----------	--

6. Helyesen használjuk az idegen szavakat?

Tudod-e, mit jelentenek az alábbi kifejezések? Húzd egymáshoz az összetartozó magyar és idegen szavakat! (Használhatod az Idegen szavak és kifejezések szótárát.)

asztronómia	csillagászat
asztrológia	csillagjólás

etika	néprajz
etnika	erkölcsstan

dialektus	párbeszéd
dialógus	nyelvjárás

gesztus	taglejtés
gusztus	étvágy

litánia	irodalom
literatúra	felsorolás

10p	
------------	--

7. Mit csinál a?

Vezetékneveink egy része arról tanúskodik, hogy viselőik egy-egy mesterségben járatosak voltak. A Kovács, Lakatos, Szíjjártó (Sziogyártó), Fazekas vezetéknévűeknek az ősei minden bizonnyal a kovács, a lakatos, a szíjgyártás, a fazékkészítés mesterségében mozogtak otthonosan, s kapták – előtagként, megkülönböztető névként – nevüket. De vajon milyen mesterséget űzhettek az alábbi vezetéknévűek ősei? Párosíts! Értelmező szótárt is segítségül hívhatsz.

kádár _____	porkoláb _____
varga _____	gerencsér _____
csiszár _____	tózsér _____
takács _____	kalmár _____
bognár _____	tímár _____
gulyás _____	szűcs _____

A párosítandó mesterségek:

*nyersbőr-készítő, kereskedő, szövetkészítő, börtönőr, marhapásztor, kád- és
hordókészítő, kerégyártó, fazekas, fegyverkovács, lábbelikészítő,
marhakereskedő, szőrme-készítő*

12p	
------------	--

8. Autóval a világ körül

Ismered az autók nemzetközi jelzéseit? Játsszunk! Alkoss szavakat a meghatározásoknak megfelelően!

Pl.: Magyarország + Albánia = vízi élőlény: hal

Belgium + Andorra + Olaszország = férfi becenév: _____

Spanyolország + Svédország + Thaiföld + Spanyolország = napszak: _____

Luxemburg + Spanyolország + Kuba + Kambodzsa + Spanyolország = a diákok feladata:

Malajzia + Ausztria + Kuba = sertés kicsinye: _____

Németország + Ausztria + Luxemburg = ének: _____

5p	
----	--

9. Városnézés

Számozással állítsd betűrendbe a települések neveit! Soronként dolgozz!

- a) ___ Baja, ___ Bátaszék, ___ Bábolna
 b) ___ Mosonmagyaróvár, ___ Mohács, ___ Mór
 c) ___ Pápa, ___ Pannonhalma, ___ Pákozd

3p	
----	--

10. Csak aktívan!

Egészítsd ki a táblázatot úgy, hogy válaszolj a Mit csináljon? kérdésre!

Mit csinál?	Mit csináljon?
repül	
száll	
tud	
alszik	
szánt	
üzen	
segít	
olvas	

16p	
-----	--